Przedmiot: Platformy programowania

III Informatyka, studia stacjonarne

Laboratorium 4

Formatowanie, walidacja i niestandardowe wiązanie danych.

- Formatowanie danych za pomocą adnotacji,
- Wykrywanie błędów w formularzu i ich wyświetlanie,
- Błędy wiązania danych,
- Wykorzystanie Bean Validation API do walidacji danych,
- Formatowanie danych z użyciem edytorów właściwości i obiektów formatujących.

Przydatne linki:

- 1. http://www.baeldung.com/javax-validation
- 2. http://docs.jboss.org/hibernate/validator/6.0/reference/en-US/html_single/
- 3. https://mvnrepository.com/ repozytorium MAVENA!!!!!

UWAGA!!!: Potrzebny będzie artefakt spring-boot-starter-validation

Formatowanie danych za pomocą adnotacji

Jeśli chcemy, w formularzu obsługiwać dane w pewnym formacie tekstowym, musimy go określić. Typowymi danymi wymagającymi formatowania mogą być daty i liczby. Możemy tego dokonać za pomocą adnotacji @DateTimeFormat i @NumberFormat umieszczanych nad polami komponentu JB powiązanymi z formularzem lub ich metodami dostępowymi.

```
@NumberFormat (pattern = "#.00")
private Float price;

@DateTimeFormat (pattern = "yyyy-MM-dd")
private LocalDate productionDate;
```

Cena	100.1	Cena	100,10
Data produkcji	16.09.1996	Data produkcji	1996-09-16

Jeśli chcemy skorzystać z typów pól z HTML5, takich jak date ...

```
<input type="date" th:field="*{productionDate}"/>
```

...to pojawia się również problem poprawnej konwersji danych

```
Data produkcji dd . mm . rrrr Data produkcji 16 . 09 . 1996 ♥
```

Ponadto, adnotacje możemy umieszczać bezpośrednio przed argumentem metody kontrolera, którego wartość ma powstać na podstawie parametru żądania lub zmiennej URL.

Zadanie 1 (1pkt). Przy użyciu adnotacji obsłuż formatowanie dat i liczb w formularzu

Wyrażenia Thymeleaf do obsługi informacji o błędach

Kontrola poprawności danych wprowadzanych przez użytkownika do pól formularzy, jest kluczowa dla każdej aplikacji. Błędy związane z przetwarzaniem danych z formularza, są zwracane przez wyrażenie #fields.errors('nazwa_pola'). Z kolei wyrażenie #fields.hasErrors('nazwa_pola') umożliwia sprawdzenie, czy dla danego pola są dostępne jakiekolwiek informacje o błędach.

Użycie wyrażeń Thymeleaf w celu wyświetlenia informacji o błędzie dla pola productionDate obiektu polecenia vehicle.

Interfejsy BindingResult i Errors

Wyniki związane z walidacją danych formularza są dostępne w obiektach BindingResult i Errors. Aby użyć wybranego obiektu należy umieścić go jako parametr metody kontrolera obsługującej formularz (koniecznie musi on być umieszczony zaraz po obiekcie polecenia). W przypadku napotkania błędów, zwykle realizuje się powtórne wyświetlenie formularza.

Interpretacja wyników związanych z walidacją formularza

```
@RequestMapping (method=RequestMethod.POST)
public String processForm(@ModelAttribute("vehicle") Vehicle v,
BindingResult result) {

   if(result.hasErrors()) {
      return "vehicleForm";
   }
   return "successView";
}
```

Błędy wiązania danych

Użytkownik w pole formularza typu **text**, może wprowadzić dowolny ciąg znaków. Jeżeli takie pole jest powiązane z właściwością **obiektu polecenia** (*czyli obiektu przechwytującego dane z formularza*), która jest np., typu Integer, Float lub Date, może pojawić się błąd związany z konwersją typów – nie każdy łańcuch da się przekształcić np., na typ Float.

Nazwa:		
Model:		
Cena:		
Data Produkcji:	1234fff	Failed to convert property value of type java.lang.String to
	required type java.util.Date for property productionDate; nested exception is java.lang.IllegalArgumentException: Could not parse date: Unparseable date: ""	
Wyślij		

Jak można zauważyć na powyższym zrzucie ekranu, Spring (a dokładnie komponent klasy **DataBinder**) napotkał problem z wiązaniem danych, gdyż wprowadzonego przez użytkownika ciągu znaków, nie udało się przekonwertować na obiekt klasy Date. Komunikat ten jest jednak mało czytelny dla przeciętnego użytkownika.

Aby zamienić systemowe komunikaty, związane z błędami wiązania danych, na bardziej przyjazne, należy:

1. W katalogu resources utworzyć plik właściwości (.properties) np., o nazwie errors-messages.properties, a w nim ... dla każdej właściwości obiektu polecenia, która może sprawić problemy podczas konwersji danych, dodać wpis w postaci klucz=wartość w następującym ogólnym formacie:

```
typBłędu.nazwa_obiektu_polecenia_w_modelu.właściwość=opis błędu
np.
typeMismatch.vehicle.productionDate=Nieprawidłowy format daty

tutaj przedrostek typeMismatch oznacza typ błędu związany z konwersją danych.
```

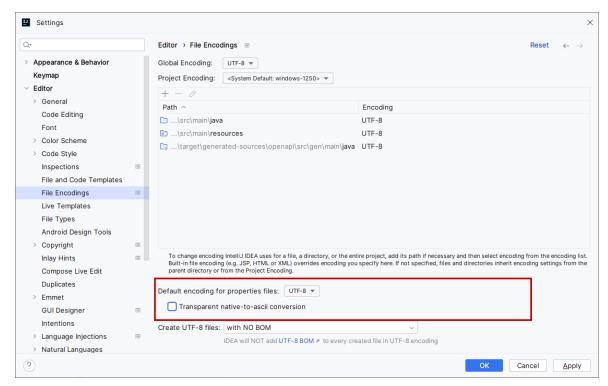
2. W pliku application.properties wskazać plik z komunikatami.

```
spring.messages.basename=nazwa pliku bez rozszerzenia
```

Jeśli istnieje potrzeba wskazania wielu plików z komunikatami, ich nazwy oddzielamy przecinkiem. W ten sposób można dodać np., etykiety pól i wykorzystywać je w wyrażeniach Thymeleaf.

Nazwa:		
Model:		
Cena:		
Data Produkcji:	dafs	Nieprawidłowy format dla daty.
Wyślij		

Kodowanie plików właściwości (.*properties*) można ustawić w **File** | **Settings** a następnie zakładka **Editor** | **File Encodings**. Należy tutaj wybrać UTF-8.

Zadanie 2 (2pkt). Wyświetlanie błędów związanych z wiązaniem danych,

- 1. Dodaj do aplikacji obsługę wiadomości dotyczących problemów wiązania danych,
- 2. Wartości komunikatów powinny być umieszczone w pliku właściwości,

Walidacja danych sterowana adnotacjami

Spring Framework posiada własne mechanizmy walidacji bazujące na interfejsie Validator ¹i klasie narzędziowej ValidationUtils. Nie mniej jednak Spring oferuje także wsparcie dla standardu JSR-303 API (Bean Validation 1.0) ², JSR-349 API (Bean Validation 1.1) i JSR-380 API(Bean Validation 2.0), które służą do walidacji danych z użyciem adnotacji. Specyfikacje tych standardów znajdziesz pod adresem http://beanvalidation.org/specification/

Oto niektóre z nich:

Oto memore 4 nich.		
Adnotacja	Opis	
@Email	sprawdza czy pole jest poprawnym adresem email	
@NotBlank	sprawdza czy pole jest wypełnione znakami białymi (spacjami, itd.)	
@NotEmpty	sprawdza czy pole jest pustym łańcuchem znaków. Należy stosować	
	dla łańcuchów znaków.	
@NotNull	sprawdza czy wartość pola nie jest null. Należy stosować dla	
	właściwości, które nie są łańcuchami znaków, ani nie są też typami	
	prostymi. Czyli należy stosować dla pól typu Integer, Float, itd.	
@Min	sprawdza, czy wartość pola jest większa równa wskazanej.	
QM		
@Max	sprawdza, czy wartość pola jest mniejsza równa wskazanej.	
<pre>@Pattern(regex=)</pre>	sprawdza zawartość pola jest zgodna z wyrażeniem regularnym. W	
	Java do obsługi wyrażeń regularnych służy klasa Pattern, o której	

¹ https://docs.spring.io/spring/docs/current/spring-framework-reference/core.html#validation

² http://docs.jboss.org/hibernate/validator/6.0/reference/en-US/pdf/hibernate_validator_reference.pdf

	możesz więcej dowiedzieć tutaj:
	https://docs.oracle.com/javase/8/docs/api/java/util/regex/Pattern.html,
	natomiast o zasadach tworzenia wyrażeń tutaj:
	http://www.vogella.com/tutorials/JavaRegularExpressions/article.html
@Future	sprawdza czy data jest przyszła.
@Past	sprawdza czy dana jest przeszła.
@Size(min=, max=)	sprawdza czy pole jest rozmiarów, od min do max. Dotyczy to również
	długości list.
@URL(protocol=,	sprawdza, czy pole jest prawidłowym URL-em
host=, port=)	
@AssertTrue i	Sprawdzają czy flaga jest ustawiona lub nie. Przydatne przy "Zapoznałem się
@AssertFalse	z regulaminem?" lub "Czy jesteś pełnoletni?".

Ponadto, *Hibernate Validator* rozszerza³ Bean Validation Api o dodatkowe adnotacje. M.in. @CreditCardNumber, @Currency, @Range, zlokalizowane w pakiecie *org.hibernate.validator.constraints*. W pakiecie *org.hibernate.validator.constraints.pl* mamy specyficzne dla naszego kraju @PESEL, @NIP i @REGON.

@Valid – pozwala na automatyczne wywołanie walidatora dla wskazanego obiektu polecenia. Walidacja będzie wykonywana kaskadowo.

Przykładowa walidacja danych z wykorzystaniem adnotacji z Bean Validation API.

```
public class Vehicle implements Serializable{
    @NotBlank
    @Size(min=5, max=20, message="Size must be between {min} and {max}
marks")
    private String name;
    @NotBlank
    private String model;
    @Min(100) @Max(1000)
    private Double price;
    @Past
    private Date productionDate;
    @Valid
    private ComplexProperty complexProperty;
}
```

Uwaga: Aby włączyć automatyczną walidację danych na poziomie adnotacji należy w metodzie obsługującej formularz, dodać adnotację @Valid bezpośrednio przed parametrem, którym jest obiekt polecenia. Walidacja zostanie przeprowadzona przez domyślny walidator danych.

Uwaga: W powyższym przykładzie użyto atrybutu *message* adnotacji. Takie podejście nie jest zalecane, gdyż nie powinno umieszczać się tekstu w kodzie źródłowym programu. Zamiast tego należy umieścić odpowiedni komunikat w pliku z komunikatami.

 $^{^{3} \ \}underline{\text{http://docs.jboss.org/hibernate/validator/6.0/reference/en-US/html\_single/\#validator-defineconstraints-hv-constraints}$

Przykład komunikatu:

```
{\tt Size.vehicle.name=Nazwa\ musi\ składać\ się\ z\ 5-20\ znaków} \ {\tt lub\ lepiej}
```

```
Size.vehicle.name=Nazwa musi składać się z {2}-{1} znaków
```

gdzie {2} i {1} odpowiadają argumentom *min* i *max* (indeksy argumentów wynikają z rozmieszczenia alfabetycznego) adnotacji @Size.

Zadanie 3 (2pkt). Walidacja sterowana adnotacjami

- 1. Do swojego głównego komponentu JB dodaj adnotacje z Bean Validation API każda właściwość wyświetlana w formularzu ma mieć ograniczenia, wykorzystaj różne adnotacje
- 2. Dokonaj odpowiednich wpisów w pliku z komunikatami o błędach,

Niestandardowe operacje towarzyszące związaniu danych

Spring Framework (jak wiele innych frameworków) zapewnia automatyczne wiązanie danych z formularzy z właściwościami obiektu polecenia (*komponentem powiązanym z formularzem*). W procesie wiązania parametrów formularza z polami obiektu polecenia następuje automatyczna konwersja typów danych. Należy zauważyć, że wszystkie parametry formularza są przesyłane jako tekst. Następnie parametry formularza są zamieniane na typy języka Java int, long, float itd. i odwrotnie. W Spring Framework wiązaniem danych zajmuje się komponent **WebDataBinder**.

Jeśli dane z formularza muszą być obsłużone **niestandardowo** należy, w komponencie WebDataBinder, dokonać rejestracji obiektów, które się tym zajmą. W tym celu należy w kontrolerze dodać metodę (o dowolnej nazwie) z argumentem typu WebDataBinder i adnotacją @InitBinder. Adnotacja ta posiada opcjonalny atrybut value, który może przyjmować następujące wartości:

- nazwa obiektu polecenia w modelu,
- nazwa parametru żądania, przechwytywanego w argumencie metody,

Jeśli nie uzupełnimy wartości value to metoda opatrzona adnotacją @**InitBinder** zostanie wywołana dla wszystkich parametrów żądań i wszystkich atrybutów modelu.

Niestandardowa obsługa związana z wiązaniem danych może dotyczyć m.in.:

- wykluczeń parametrów,
- walidacji danych,
- konwersji danych między typami za pomocą formaterów danych lub edytorów właściwości.

Wykluczenia parametrów zapobiega to atakom typu *Http parameter pollution*⁴. W poniższym przykładzie parametry żądania *createdDate* i *id*, mimo że mogą zostać przesłane, to nie zostaną związane z obiektem polecenia.

```
@InitBinder ("vehicle")
public void initBinder (WebDataBinder binder) {
    binder.setDisallowedFields("createdDate","id");//ważne ze względu na
    bezpieczeństwo aplikacji
    ...
}
```

⁴ https://niebezpiecznik.pl/post/ataki-http-parameter-contamination-i-pollution-hpc-oraz-hpp/

Walidacja danych – mimo, że Spring Framework wspiera *Bean Validation API*, to też dostarcza własnego mechanizmu związanego z walidacją bazującego na interfejsie Validator oraz klasie narzędziowej ValidationUtils. Aby skorzystać z tego mechanizmu należy:

1. Zaimplementować interfejs Validator.

```
public class CustomVehicleValidator implements Validator {
    @Override//Wspierana klasa
    public boolean supports(Class<?> aClass) {
        return Vehicle.class.isAssignableFrom(aClass);
    }

    @Override//Logika zwiazana z poprawnością danych w obiekcie
    public void validate(Object o, Errors errors) {

        ValidationUtils.rejectIfEmpty(errors, "model",
        "Empty.vehicle.model");
        var vehicle = (Vehicle) o;
        if (vehicle.getPrice() < 0) {
              errors.rejectValue("price", "Negative.vehicle.price");
        } else if (vehicle.getPrice() > 100) {
              errors.rejectValue("price", "Toomuch.vehicle.price");
        }
    }
}
```

2. Zarejestrować obiekt walidatora

```
@InitBinder("vehicle")
public void initBinder(WebDataBinder binder) {
   binder.addValidators(new CustomVehicleValidator());
   ...
}
```

Zadanie 4 (2pkt). Utwórz i zarejestruj springowy walidator, który uniemożliwi wprowadzenie identycznych wartości do dwóch wybranych przez ciebie pól formularza.

Formatery danych⁵służą do przekształcania danych pochodzących z formularzy (czyli łańcuchów znaków), w bardziej skomplikowane obiekty(np., Date) i odwrotnie. Można je wykorzystać zamiast formaterów sterowanych adnotacjami opisanych wcześniej.

Rejestrowanie formaterów danych w obiekcie DataBinder

```
@InitBinder
public void initFormatters(WebDataBinder binder) {
    //formatowanie cen
    var currencyStyleFormatter = new CurrencyStyleFormatter();
    currencyStyleFormatter.setCurrency(Currency.getInstance("USD"));
    binder.addCustomFormatter(currencyStyleFormatter, "price");
    //formatowanie dat
    binder.addCustomFormatter(new DateFormatter("dd-MM-yyyy"));
}
```

Formatery danych można też rejestrować globalnie i to je głównie odróżnia od edytorów danych.

Można także utworzyć własną klasę formatującą poprzez implementację interfejsu Formatter i jej metod parse i print.

Implementacja niestandardowego formatera danych.

⁵ https://docs.spring.io/spring/docs/current/spring-framework-reference/core.html#format-Formatter-SPI

```
public class RangeFormater implements Formatter<Range> {
    @Override//zamiana obiektu na tekst
    public String print(Range range, Locale locale) {
        if (range == null) {
            return "";
        return String.format("%.0f-%.0f", range.getFrom(), range.getTo());
    @Override//zamiana tekstu na obiekt
    public Range parse(String formatted, Locale locale) throws
ParseException {
        if (formatted.length() == 0) {
            return null;
        var tokens = formatted.split("-");
        if(tokens.length>1) {
            return new Range(Float.valueOf(tokens[0]),
Float.valueOf(tokens[1]));
        }else{
            var maxSpeed = 220f;
            return new Range(Float.valueOf(tokens[0]), maxSpeed);
        }
    }
```

Edytory właściwości ⁶są podobne do formaterów i są od nich starszą koncepcją pochodzącą ze specyfikacji Java Beans. Formatery i edytory właściwości są uruchamiane przed operacją wiązania danych (z formularza) z właściwościami obiektu polecenia.

Wykorzystanie edytora klasy java.util.Date do obsługi właściwości formularza.

```
@InitBinder
public void initBinder(WebDataBinder binder) {
    SimpleDateFormat dateFormat = new SimpleDateFormat("yyyy-MM-dd");
    dateFormat.setLenient(false);
    binder.registerCustomEditor(Date.class, new
CustomDateEditor(dateFormat, false));
}
```

Można zaimplementować własny editor właściwości poprzez rozszerzenie klasy PropertyEditorSupport.

Implementacja niestandardowego edytora danych.

```
public class CustomTypeEditor extends PropertyEditorSupport {
    @Override//zamiana obiektu na tekst
    public String getAsText() {
        var mojTyp = (CustomType) getValue();
        return mojTyp == null ? "" : mojTyp.getName();
    }

    @Override//zamiana tekstu na obiekt
    public void setAsText(String text) throws IllegalArgumentException {
        var mojTyp = new CustomType ();
        mojTyp.setName(text.toUpperCase());
        setValue(mojTyp);
    }
}
```

⁶ https://docs.spring.io/spring/docs/current/spring-framework-reference/core.html#beans-beans-conversion

Zadanie 5(3pkt). Implementacja klasy formatującej dane lub edytora właściwości.

- 1. Zaimplementuj kolejny komponent JB, który będzie zagregowaną własnością głównego komponentu np., *FormatPizzy*, *Adres*, *Rozmiar*, a w nim kilka właściwości np. width, height, thickness., czy ulica, nrBudynku, kodPocztowy, miejscowość.
- 2. W głównym komponencie JB dodaj pole typu z punktu 1, metody dostępowe oraz twórz instancję nowego pola w bezargumentowym konstruktorze głównego JB.
- 3. Zaimplementuj *formatter* lub *edytor właściwości* tak, aby do pojedynczego pola formularza można było w wpisać ciąg znaków, który zostanie zamieniony na obiekt. Przykładowe formaty
  - a. wys x szer x gr
  - b. średnica x grubość,
  - c. ulica; nrBudynku; kodPocztowy; miejscowość